

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

สิริรัตน์ พุ่มเกิด : " อัสวพาหุ " กับการใช้วรรณกรรมเพื่อเผยแพร่แนวความคิดและ

อุดมการณ์ทางการเมือง (" ASVABAHU " AND THE USE OF LITERATURE FOR THE DISSEMINATION OF POLITICAL THOUGHT AND IDEOLOGY)

อ. ที่ปรึกษา : ศ.ดร.ปิยนาด อนุภาค , 224 หน้า . ISBN 974-632-161-7

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงการใช้อรรถนิพนธ์ของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งทรงใช้พระนามแฝงแทนพระองค์ว่า " อัสวพาหุ " เป็นสื่อสำคัญในการเผยแพร่แนวความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองไปสู่ประชาชน ตลอดจนศึกษาถึงปัจจัยที่ทำให้ " อัสวพาหุ " ใช้อรรถนิพนธ์เป็นสื่อ

ผลจากการศึกษาพบว่าปัจจัยสำคัญที่ทำให้ " อัสวพาหุ " ทรงเลือกใช้อรรถนิพนธ์เป็นสื่อ แบ่งได้เป็น 2 ประเภทคือ ปัจจัยภายใน ได้แก่ ภูมิหลังส่วนพระองค์ พระปรีชาสามารถพิเศษทางด้านวรรณกรรมและปัจจัยภายนอก ได้แก่ สถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม ทั้งภายในและนอกประเทศ แนวความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองที่ปรากฏในงานวรรณกรรมของ " อัสวพาหุ " มีลักษณะเฉพาะของอุดมการณ์ชาตินิยม ศูนย์กลางของความรักชาติ ก็คือความจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ อุดมการณ์ชาตินิยม อันหมายถึงชาติ ศาสน์ กษัตริย์ เป็นอุดมการณ์ที่เกิดขึ้นจากการกำหนดของพระองค์เอง แนวความคิดและอุดมการณ์ชาตินิยมที่ปรากฏในงานวรรณกรรมของ " อัสวพาหุ " แบ่งได้เป็น 4 ประเภทคือ 1. แนวความคิดและอุดมการณ์ในการต่อต้านชาวต่างชาติ 2. แนวความคิดและอุดมการณ์ในการสร้างเจตนคติเกี่ยวกับลัทธิการปกครอง 3. แนวความคิดและอุดมการณ์เกี่ยวกับวิถีการดำเนินชีวิต 4. แนวความคิดและอุดมการณ์ในการสร้างเจตนคติต่อการสงครามและกลยุทธ์ในการรบ เนื้อหาของวรรณกรรมยังสะท้อนให้เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้ากับสภาพสังคมไทยในขณะนั้นได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยไม่อาจสรุปได้ว่า การใช้อรรถนิพนธ์เพื่อเผยแพร่แนวความคิดและอุดมการณ์ทางการเมืองของ " อัสวพาหุ " ประสบความสำเร็จหรือไม่เพียงไร อย่างไรก็ตามก็ตีปรากฏปฏิกริยาตอบโต้จากผู้อ่านที่เป็นนักเขียนกลุ่มปัญญาชนในขณะนั้นบ้าง ทั้งในลักษณะที่ตอบโต้งานวรรณกรรมในพระนามแฝง " อัสวพาหุ " และในพระนามแฝงอื่นที่มีสาระเกี่ยวเนื่องกัน นอกจากนี้ " สื่อ " วรรณกรรมของ " อัสวพาหุ " ก็ยังคงอยู่ตราบนานเท่านานนี้ ดังจะเห็นได้ว่าวรรณกรรมบางบทบางตอนได้ถูกนำมาใช้เพื่อเป็นตัวอย่างเสมอ เนื่องจากให้สาระ และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ทั้งในการประพฤติปฏิบัติของบุคคล ต่อตนเอง และสังคม



ภาควิชา ประวัติศาสตร์

สาขาวิชา ประวัติศาสตร์

ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม -